

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет геологічний
Кафедра екологічної та інженерної геології і гідрогеології

Затверджено

на засіданні кафедри екологічної та
інженерної геології і гідрогеології
геологічного факультету

Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 13 від 30.08.2023 р.)

Завідувач кафедри

доц. Петро ВОЛОШИН

Силабус з навчальної дисципліни

«ГЕОЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ»,

що викладається в межах

ОПШ “Інженерна геологія та гідрогеологія”

другого (магістерського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2023 р.

Назва курсу	Геоекологічний аудит
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Геологічний факультет, вул. Грушевського, 4, м. Львів, 79005
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Геологічний факультет Кафедра екологічної та інженерної геології і гідрогеології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 103 Науки про Землю
Викладачі курсу	Сливко Євгенія Мартинівна – кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент кафедри екологічної та інженерної геології і гідрогеології
Контактна інформація викладачів	E-mail: Yevheniya.Slyvko@lnu.edu.ua ; emslivko@i.ua Сторінка викладача: https://geology.lnu.edu.ua/employee/slyvko-evheniya-martynivna вул. Грушевського, 4, кімнати 204–206
Консультації з питань навчання по дисципліні	Консультації, за необхідності, проводяться в день лекцій і практичних занять або за попередньою домовленістю. Можливі онлайн консультації за допомогою Viber, Telegram, Teams, електронної пошти або інших ресурсів. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати. Тел.: (032) 239-44-57 (050) 370-94-99
Сторінка курсу	https://geology.lnu.edu.ua/course/heoekolohichnyy-audyt
Інформація про курс	Дисципліна є вибірковою навчальною дисципліною циклу загальної підготовки магістра зі спеціальності 103 Науки про Землю для освітньо-професійної програми “Інженерна геологія та гідрогеологія”. Її викладають у другому семестрі; обсяг за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS – 3 кредити.
Коротка анотація дисципліни	Предметом навчальної дисципліни є дослідження еколого-економічних відносин, що виникають у процесі використання природо-ресурсного потенціалу і природоохоронної діяльності, знання (система даних) про зміст, форми й методи організації та проведення геоекологічного аудиту як сучасного інструмента, що дає змогу оцінювати стан геосистем аудитованої території для прийняття збалансованих управлінських рішень.
Мета і завдання дисципліни	Мета дисципліни – ознайомлення студентів з сучасним інструментом управління, за допомогою якого оцінюють екологічну ефективність управління підприємством з метою збереження природного геологічного середовища та підтримки конкурентоспроможності й інвестиційної привабливості підприємства. Студент повинен засвоїти, що аудит загалом як елемент системи забезпечення прав власності надзвичайно важливий для економіки, оскільки дає змогу зменшити інформаційний і комерційний ризик, пов’язаний із прийняттям управлінських рішень. Він дає змогу оцінювати стан геосистем досліджуваної території, прогнозувати їхній подальший розвиток та розробляти різноманітні запобіжні та стабілізаційні заходи. Завдання: 1) ознайомлення з нормативно-законодавчими актами України та розвинутих країн стосовно екологічного аудиту; 2) вивчення методологічних засад геоекологічного аудиту як нового науково-практичного виду діяльності з оцінки механізму коадаптації природних і господарських підсистем; 3) засвоєння методичних аспектів проведення геоекологічного аудиту;

	4) оволодіння методикою складання аудиторського висновку; 5) набуття умінь і навичок практичної реалізації геоecологічного аудиту.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адаменко О. М., Міщенко Л. В. Екологічний аудит територій : підручник для студентів екол. спеціальностей вищих навчальних закладів. – Ів.-Франківськ : Факел, 2000. – 232 с. 2. Екологічний менеджмент : навч. посібник / за ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк. – Київ, 2004. – 516 с. 3. Андрусенко Н. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004. – 192 с. 4. Микієвич М. М., Андрусевич Н. І., Будякова Т. О. Європейське право навколишнього середовища : навч. посібник. – Львів, 2004. – 256 с. Електронна версія: http://epl.org.ua/images/pdf/people/EUROPEAN_UNION_ENVIRONMENTAL_LAW.pdf 5. Шевчук В. Я., Саталкін Ю. М., Білявський Г. Л. та ін. Екологічне управління : підручник для студентів екол. спеціальностей. – Київ : Либідь, 2004. – 432 с. 6. Шевчук В. Я., Саталкін Ю. М., Навроцький В. М. та ін. Екологічний аудит : посібник з екологічного менеджменту і екологічного аудиту. – Київ : Символ-Т, 1997. – 221 с. 7. Шевчук В. Я., Саталкін Ю. М., Навроцький В. М. Екологічний аудит. – Київ : Вища школа, 2000. – 244 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бачала К. Екологічний аудит. – Київ, 1995. – 27 с. 2. Декалюк О. В., Стасюк І. В. Впровадження екологічного менеджменту та аудиту для забезпечення екологічної безпеки підприємства // Вісн. Хмельницького НУ. – 2010. – № 2, т. 1. – С. 235–242. 3. Жовтюк В. Я. ГІС-технології геоecологічного аудиту та екологічного моніторингу урбоeкоcистем // І Всеукр. з'їзд екологів : міжнар. наук.-техн. конф. : тези доп. – Вінниця, 2006. – С. 92. 4. Кушнір Ю. В. Перспективи впровадження системи екологічного аудиту на промислових підприємствах // Науковий вісник НЛГУ. – 2005. – Вип. 15.7. – С. 251–254. 5. Малахов І. М. Техногенез у геологічному середовищі. – Кривий Ріг, 2003. – 252 с. 6. Міщенко Л. В. Екологічний аудит територій // Розвідка і розробка нафтових і газових родовищ. – 2000. – № 37, т. 1. – С. 113–121. 7. Міщенко Л. В. Геоecологічний аудит впливу техногенного забруднення на довкілля (на прикладі регіону Покуття) : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. географ. наук. – Чернівці, 2003. – 21 с. 8. Огородник М. М., Новак У. П. Тенденції розвитку екологічного аудиту як інструмента системи екологічного менеджменту // Вісн. НУ “Львівська політехніка”. – 2009. – № 647 (76). – С. 440–444. 9. Скоробогатий Я. П., Ощাপовський В. В., Василечко В. О., Кусковець С. Л. Основи екології: навколишнє середовище і техногенний вплив. Львів : Новий Світ-2000, 2008. – 222 с. 10. Сливко Є., Сасюк К. Розвиток екологічного аудиту в Україні // Стан і перспективи сучасної геологічної освіти та науки : наук. конф., присвячена 65-річчю геол. ф-ту ЛНУ імені Івана Франка : тези доп. – Львів : ВЦ ЛНУ, 2010. – С. 188–190. 11. Рудько Г. І. Техногенна екологічна безпека геологічного середовища. – Львів, 2001. – 359 с.

	<p>12. Фекега І. Ю. Методичні рекомендації з курсу “Екологічна експертиза і аудит” (для студентів спеціальності 7.04010401 «Географія»). – Ужгород : Видавництво ФОП Бреза А.Е., 2016. –70 сс.</p> <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ ISO 14001:2015 Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2015, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=64015 2. ДСТУ ISO 14004:2016 Системи екологічного управління. Загальні настанови щодо запровадження (ISO 14004:2016, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=71632 3. Екологічний аудит. Сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: https://mepr.gov.ua/biznesu/pryrodoohoronnyj-naglyad/ 4. Геологічний аудит. URL: https://geogroup.com.ua/geologichnyj-audyt/ 5. Закон України “Про екологічний аудит” (2004, редакції від 16.10.2020). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1862-15#Text 6. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” (1991, редакція від 09.07.2023). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text 7. Звіт комплексного екологічного аудиту території Єлизаветівської сільради (18.04.2017). URL: https://ecorada.dp.ua/2017/zvit-kompleksnogo-ekologichnogo-audit/ 8. Кодекс України “Про надра” (1994, редакція станом на 28.03.2023). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text 9. Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит (2017). URL: https://menr.gov.ua/content/metodichni-rekomendacii-shchodo-pidgotovki-zdiysnennya-ta-oformlennya-zvitu-pro-ekologichnyj-audit.html 10. Охременко І. В. Геоєкологічний аудит як інструмент забезпечення сталого розвитку регіону. URL: http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream 11. Положення про сертифікацію екологічних аудиторів. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища (2007, редакція від 09.03.2023). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0295-07#Text 12. СОУ 71.2-20077720-079:2017 “Захист довкілля. Аудит екологічних аспектів діяльності в Національній акціонерній компанії “Нафтогаз України”. Основні положення”. URL: https://ecolog-ua.com/news/ekologichnyj-audit-pokrokovyy-algorytm-vprovadzheniya-na-pidpriumstvi
Тривалість курсу	90 годин
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання: 32 години аудиторних занять, з них 16 год лекцій і 16 год практичних занять. Самостійна робота – 58 год.</p> <p>Заочна форма навчання: 12 години аудиторних занять, з них 6 години лекцій, 6 годин лабораторних занять та 78 годин самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) екологічні проблеми мікроекономіки; 2) нормативно-законодавчу базу еколого-аудиторської діяльності; 3) методологічні засади геоєкологічного аудиту; 4) загальні вимоги до проведення геоєкологічного аудиту; 5) перелік основних питань під час проведення первинного геоєкологічного аудиту; 6) критерії відповідності об’єктів аудиту вимогам законодавства про охорону довкілля;

	<p>7) методику реалізації геоecологічного аудиту;</p> <p>8) заходи запобігання й боротьби з негативними наслідками впливу господарської діяльності на довкілля;</p> <p>вміти:</p> <p>1) оцінювати вплив діяльності об'єкта аудиту на стан довкілля;</p> <p>2) збирати докази геоecологічного аудиту;</p> <p>3) визначати й аналізувати критерії геоecологічного аудиту;</p> <p>4) на підставі доказів аудиту визначати відповідність об'єкта його критеріям;</p> <p>5) оцінювати ефективність, повноту і обґрунтованість заходів, що їх вживають для охорони довкілля на об'єкті аудиту;</p> <p>6) скласти аудиторський висновок;</p> <p>7) розробляти заходи з підвищення ефективності природоохоронних заходів.</p>
Ключові слова	аудит, екологічний аудит, геоecологічний аудит, аудиторський висновок, екологічний аудит території, геоecологічні показники, аудит надрокористування
Формат курсу	Очний, дистанційний, змішаний
	Проведення лекцій, практичних робіт і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Наведено нижче в таблиці СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	ЗАЛІК наприкінці II семестру
Пререквізити	Передумовою для вивчення курсу є знання з таких дисциплін: “Загальна геологія”, “Гідрогеологія”, “Інженерна геологія”, “Математична статистика та обробка геологічної інформації”, “Мінерально-сировинна база України”, “Екологічна геологія”, “Нормування і стандартизація в гідрогеології та інженерній геології” та ін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекційна форма навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення лекцій з використання мультимедійного забезпечення; - дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. <p>Практичні заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, обчислення; - доповідь, відповідь, обговорення. <p>Позааудиторна діяльність – самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, яка реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до практичних занять та, за потреби, їхнє виконання в позааудиторний час; підготовку й написання індивідуальних науково-дослідних завдань на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі (дистанційне навчання).</p> <p>Дистанційне навчання – це сукупність технологій, що забезпечують доставку студентам певного обсягу навчального матеріалу, інтерактивна взаємодія студентів і викладача в процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з освоєння досліджуваного матеріалу, а також у процесі навчання. Основою є використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які дають змогу навчатися на відстані за відсутності викладача. В інтерактивному режимі студент отримує від викладача необхідні матеріали, а також відповідає на запитання під час дистанційного тестування.</p>
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання. Програми: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office PowerPoint.
Критерії оцінювання	Контроль знань з дисципліни викладач здійснює за кредитно-модульною системою.

<p>(окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Форми і методи контролю такі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) відвідування аудиторних занять і виконання практичних робіт в усній, письмовій або електронній формі – максимуму 30 балів; 2) виконання двох індивідуальних науково-дослідних завдань – одне у формі реферату, друге – у формі презентації (теми ІНДЗ див. нижче) – у рамках самостійної роботи – максимум 40 балів; 3) підсумкове опитування (тестування) – максимум 30 балів. <p>Залік виставляється шляхом сумування балів, які одержав студент. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 51. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Викладання запропонованої навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Порушеннями академічної доброчесності вважають таке: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ’єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Теми індивідуальних науково-дослідних завдань</p>	<p style="text-align: center;">ІНДЗ № 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система природоохоронного управління і роль екологічного аудиту в цій системі. 2. Кодекс аудитора, розроблений Асоціацією незалежних аудиторів Швеції. 3. Програма екологічного аудиту за методикою Європейського банку реконструкції і розвитку. 4. Стандарт CSAZ 750-94 “Екологічні перевірки” Канадської асоціації стандартів. 5. Діяльність екологічних асоціацій США (Круглий стіл з екоаудиту, Форум з екоаудиту, Інститут екологічного аудитування). 6. Екоаудит і “зелені” технології. 7. Українсько-канадська програма “Розвиток управління навколишнім середовищем (район басейну р. Дніпро)”. 8. Методичні підходи до використання процедури екологічного аудиту в розвинутих країнах світу. 9. Діяльність Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) та Міжнародної торговельної палати в галузі екологічного аудиту. 10. Застосування процедури екологічного аудиту для мінімізації екологічних ризиків інвестиційних проектів. <p style="text-align: center;">ІНДЗ № 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, критерії та етапи екологічного аудиту території. 2. Використання ГІС-технологій під час геоекологічного аудиту. 3. Оцінювання геоекологічного стану території. 4. Досвід проведення аудиту надрокористування в Україні. 5. Аудит надрокористування на об’єктах, не пов’язаних з видобуванням мінеральної сировини. 6. Аудит надрокористування на об’єктах, пов’язаних зі збагаченням та переробкою видобутої мінеральної сировини.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Екоаудит надкористування в галузі поводження з відходами гірничодобувних і переробних підприємств. 8. Аудит охорони навколишнього середовища на підприємстві, яке видобуває нафту чи газ. 9. Місце і роль геоекологічного аудиту в управлінні природокористуванням. 10. Перспективи розвитку аудиту надр і надкористування.
<p>Питання до підсумкового опитування (тестування)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хто забезпечує фінансування проведення екологічного аудиту? 2. Які обов'язки має виконавець екологічного аудиту? 3. Який екологічний аудит проводять у разі здійснення діяльності, що порушує інтереси екологічної безпеки території – обов'язковий чи добровільний? 4. До якої відповідальності можуть бути притягнуті особи, винні у порушенні законодавства про екологічний аудит? 5. У чому полягає різниця між державним екологічним контролем і екологічним аудитом? 6. Наведіть визначення екологічного аудиту. 7. Назвіть найближчі українські термінологічні еквіваленти терміна <i>екологічний аудит</i>. 8. Назвіть об'єкти екологічного аудиту. 9. У чому полягає відмінність між екологічним аудитом і екологічним моніторингом? 10. Що таке <i>дані екологічного аудиту</i>? 11. Які головні завдання у сфері екологічного аудиту? 12. Що таке <i>докази екологічного аудиту</i>? 13. Чи обов'язково у звіті про екологічний аудит наводити перелік основних законодавчих актів та інших нормативних документів, для перевірки на відповідність яким проводився аудит? 14. Що таке <i>висновок екологічного аудиту</i>? 15. Що означає <i>критерії екологічного аудиту</i>? 16. Який строк дії сертифіката аудитора на право проведення екологічного аудиту? 17. Які Ви знаєте основні принципи екологічного аудиту, що їх використовують під час розроблення й реалізації екоаудиторських програм? 18. Наведіть кваліфікаційні вимоги до кандидатів на здійснення екологічного аудиту. 19. Що таке <i>аудиторська група</i>? 20. Які завдання вирішує екологічний аудит? 21. У якій країні вперше почали використовувати екологічний аудит? 22. Що означає принцип конфіденційності інформації під час проведення екологічного аудиту? 23. Назвіть основні причини, з яких проводять екологічний аудит. 24. У якому році був прийнятий Європейський регламент з екологічного управління і аудиту? 25. Наведіть принципи професійної етики, що регулюють екологічний аудит. 26. Які вигоди дає проведення екологічного аудиту? 27. Як визначає екологічний аудит Європейський регламент з екологічного управління і аудиту? 28. На які дві групи поділяються суб'єкти екологічного аудиту? 29. Яку інформацію наводять в аналітичній частині екоаудиторського висновку? 30. Хто може бути замовником екологічного аудиту? 31. Хто може бути виконавцем екологічного аудиту?

32. Дайте визначення екологічного аудиту згідно з Законом України “Про екологічний аудит”.
33. Яку інформацію наводять у вступі аудиторського висновку?
34. Для яких підприємств передбачений Європейський регламент з екологічного управління і аудиту?
35. Назвіть дві основні форми екологічного аудиту.
36. У чому полягають функції Кабінету Міністрів України у сфері екологічного аудиту?
37. Чи проводять екологічний аудит під час власне будівництва об’єкта?
38. Що таке *добровільний екологічний аудит*?
39. Що означає *обов’язковий екологічний аудит*?
40. У яких випадках здійснюється обов’язковий екологічний аудит?
41. Коли був прийнятий Закон України “Про екологічний аудит”?
42. Що означає сертифікація екоаудитора?
43. У чому полягає різниця між добровільним і обов’язковим екологічним аудитом?
44. У чому полягає різниця між зовнішнім та внутрішнім екологічним аудитом?
45. Які права має замовник екологічного аудиту?
46. Наведіть обов’язки замовника екологічного аудиту.
47. Які права має виконавець екологічного аудиту?
48. У чому полягають гарантії незалежності екоаудитора?
49. З яких частин складається аудиторський висновок?
50. Які права мають керівники (власники) об’єктів зовнішнього екологічного аудиту?
51. За що несе відповідальність екоаудитор?
52. Які можуть бути правопорушення у сфері екологічного аудиту?
53. Що категорично заборонено екологічним аудиторам?
54. Чи зобов’язані керівники (власники) об’єктів зовнішнього екологічного аудиту забезпечувати вільний доступ виконавців екоаудиту на об’єкт, сприяти їм у проведенні дій, необхідних для належного виконання покладених на них завдань?
55. У якій формі подають результати екологічного аудиту?
56. Чи обов’язково у звіті про екологічний аудит наводити рекомендації щодо заходів, які необхідно вжити для усунення виявлених невідповідностей?
57. Які види екологічного аудиту Ви знаєте?
58. У яких випадках проведення екологічного аудиту є обов’язковим?
59. Хто здійснює державне управління у сфері екологічного аудиту?
60. Числою власністю є звіт про екологічний аудит?
61. Оберіть вірний варіант: План аудиту потрібно повідомляти підприємству, яке перевіряється, 1) до початку аудиту; 2) після початку проведення аудиту; 3) не потрібно повідомляти.
62. Наведіть основні завдання аудиту надрокористування.
63. Наведіть об’єкти аудиту надрокористування.
64. Наведіть умови, за яких підприємство-надрокористувач отримує право на розробку родовища.
65. Наведіть загальні напрями аудиту надрокористування.
66. Наведіть види аудиту надрокористування.
67. Що означає *екологічний аудит територій (геоекологічний аудит)*?
68. Які групи геоекологічних показників виділяють під час визначення геоекологічного стану території в разі проведення геоекологічного аудиту?
69. Скільки осіб повинно бути у складі Комісії з сертифікації екоаудиторів?

	<p>70. Вставте пропущене: Кандидати на отримання сертифіката екоаудитора, які не склали кваліфікаційний іспит, мають право скласти його повторно на загальних умовах не раніше ніж через ... місяців.</p> <p>71. Від якого латинського слова походить термін <i>аудит</i>?</p> <p>72. Що таке <i>геоекосистема</i>?</p> <p>73. З яких підсистем складається геоекосистема?</p> <p>74. Що означає <i>геоекологічна ситуація</i>?</p> <p>75. Яку картографічну інформацію використовують для проведення геоекологічного аудиту?</p> <p>76. Яку інформацію щодо водних ресурсів використовують для проведення геоекологічного аудиту?</p> <p>77. На яких об'єктах, не пов'язаних з видобуванням мінеральної сировини, можуть проводити аудит надрокористування?</p> <p>78. З якою метою екологічний аудитор проводить натурне обстеження об'єкта?</p>
Опитування	Анкету-оцінювання з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу

Схема курсу “ГЕОЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ”

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	К-ть годин: денна (заочна)
1–2	Тема 1. Історія появи і розвитку екологічного аудиту загалом та геоекологічного аудиту, зокрема. Закон України “Про екологічний аудит”.	Лекція	2 (1)
		Практичне заняття	2 (1)
		Самостійна робота	7,25 (9)
3–4	Тема 2. Головні напрями розвитку системи екологічного аудиту в Україні. Зарубіжний досвід у сфері екологічного аудиту.	Лекція	2 (1)
		Практичне заняття	2 (1)
		Самостійна робота	7,25 (9)
5–6	Тема 3. Узагальнена процедура програми геоекологічного аудиту.	Лекція	2 (1)
		Практичне заняття	2 (1)
		Самостійна робота	7,25 (9)
7–8	Тема 4. Діяльність екоаудиторів. Аудиторський висновок.	Лекція	2 (1)
		Практичне заняття	2 (1)
		Самостійна робота	7,25 (9)
9–10	Тема 5. Екологічний аудит території. Геоекологічна ситуація, геоекологічний стан, геоекологічна оцінка території. Геоекологічні показники: стану об'єкта, суб'єкта, середовища; еколого-ресурсного потенціалу; впливу на об'єкт. Створення банку геоекологічної інформації.	Лекція	2(0,5)
		Практичне заняття	2(0,5)
		Самостійна робота	7,25 (9)
11–12	Тема 6. Об'єкти, види, головні задачі й функції аудиту надр і надрокористування (геологічний аудит). Порядок і процедури аудиту надрокористування.	Лекція	2 (0,5)
		Практичне заняття	2 (0,5)
		Самостійна робота	7,25 (9)
13–14	Тема 7. Застосування екоаудитування під час вивчення, розвідки, використання (видобування), освоєння родовищ та охорони мінеральних ресурсів.	Лекція	2 (0,5)
		Практичне заняття	2 (0,5)
		Самостійна робота	7,25 (9)
15–16	Тема 8. Зразок канадського досвіду з геоекологічного аудиту в геологорозвідувальній компанії з експлуатації родовищ нафти і газу.	Лекція	2 (0,5)
		Практичне заняття	2 (0,5)
		Самостійна робота	7,25 (11)